

حسن هانی زاده

کارشناس مسائل بین الملل

سفر علی الزیدی نخست وزیر عراق، به عربستان سعودی و کویت را باید در چارچوب تحولات اخیر منطقه، به ویژه جنگ یمن و عربستان، تحلیل کرد. با توجه به ساختار اجتماعی عراق، هر اتفاقی که در منطقه عربی رخ دهد، طبیعتاً تأثیر خود را بر جامعه عراق بر جای خواهد گذاشت. همبستگی بخش عمده‌ای از مردم عراق با مردم یمن در ارتباط با جنگ عربستان علیه انصار... مجموعه‌ای از تحرکات را در عراق رقم زده است. در همین راستا، بسیاری از جنبش‌ها و جریان‌های مردمی عراق، از جمله الحشد الشعبی، جنبش نجباء و حزب...، با انصار... اعلام همبستگی کرده‌اند. از آنجا که میان مردم عراق و یمن پیوندهای قبیله‌ای، عاطفی و مذهبی وجود دارد، طبیعی است که حملات عربستان به یمن بر جامعه عراق نیز تأثیر بگذارد. در چنین شرایطی، این احتمال وجود دارد که در پی جنگ عربستان و یمن، نوعی قطب‌بندی جدید در عراق شکل بگیرد. از این رو، عربستان به شدت نگران است که دامنه جنگ یمن به عراق نیز کشیده شود و قبایل عراقی در قالب همبستگی با مردم یمن، به حمایت از آنها روی آورند و حالاً چنین وضعیتی می‌تواند دامنه جنگ را به سایر بخش‌های منطقه عربی گسترش دهد. بنابراین، به نظر می‌رسد نخست وزیر عراق در جریان این سفر تلاش خواهد کرد به مقام‌های عربستان اطمینان دهد که اوضاع عراق تحت کنترل است. با توجه به اینکه فراکسیون‌های پارلمان عراق نیز در قبال حملات عربستان به انصار... موضع‌گیری کرده‌اند، ادامه جنگ میان عربستان و یمن می‌تواند زمینه گسترش تنش‌ها و ورود مردم عراق به این منازعه را فراهم کند. از همین رو، الزیدی احتمالاً تلاش خواهد کرد پیشنهادهایی را برای میانجیگری میان یمن و عربستان به دولت عربستان ارائه دهد. از آنجا که عراق بخشی از ساختار جهان عرب است و اعضای فعال اتحادیه عرب به شمار می‌رود، می‌تواند در حل اختلافات و مشکلات میان یمن و عربستان نقش تأثیرگذاری ایفا کند. در خصوص کویت نیز باید به وجود مرزهای مشترک میان دو کشور و نگاه منفی بخشی از جامعه کویت به عراق پس از اشغال این کشور در سال ۱۹۹۰ از سوی رژیم بعث عراق توجه داشت. در چنین شرایطی، طبیعی است که الزیدی تلاش کند فصل تازه‌ای در روابط و مناسبات میان دو ملت عراق و کویت بگشاید. او همچنین می‌کوشد به مردم و دولت کویت اطمینان دهد که عراق خواهان برقراری روابطی قابل قبول و مبتنی بر منافع دوجانبه با کویت است. بر این اساس، به نظر می‌رسد این سفر از اهمیت زیادی برخوردار باشد و بیش از هر چیز، در چارچوب مناسبات جهان عرب و گفت‌وگوهای عربی دوجانبه قابل تحلیل و ارزیابی است. اینکه آیا عربستان سعودی و کویت در جریان سفر الزیدی به او در قبال ایران و روابطش با تهران فشار وارد کنند تا در سیاست‌های بغداد تجدید نظر کند، موضوعی است که باید گفت این احتمال وجود دارد که چنین پیشنهادی در ازای ارائه برخی مشوق‌های مالی مطرح شود. با این حال، روابط عراق و ایران صرفاً در اختیار دولت عراق نیست و سایر جریان‌های مؤثر در ساختار حاکمیت این کشور، از جمله پارلمان عراق، نیز در تعیین جهت‌گیری‌های مربوط به این روابط نقش دارند. از همین رو، پیشنهادهای احتمالی عربستان و کویت برای کاهش سطح مناسبات میان عراق با ایران، چندان نمی‌تواند برای الزیدی قابل پذیرش باشد؛ زیرا او نمی‌تواند روابط عراق با عربستان و کویت را به گونه‌ای تنظیم کند که به تضعیف مناسبات این کشور با ایران بینجامد. در واقع، چنین رویکردی با توجه به ساختار سیاسی عراق و تعدد جریان‌های مؤثر در تصمیم‌گیری‌های این کشور، به سادگی امکان پذیر نیست.

خبر

محمد جعفر قائم پناه:

هیج مذاکره‌ای بدون تصمیم شعام و تأیید رهبری شکل نمی‌گیرد

معاون اجرایی رئیس جمهور در پاسخ به ادعاها پیرامون برنامه هسته‌ای ایران، با تأکید بر صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان، اظهار کرد: ایران به دنبال دستیابی به سلاح هسته‌ای نیست و فعالیت‌های هسته‌ای ما با هدف توسعه دانش علمی و کاربردهای صلح‌آمیز، از جمله در صنایع پزشکی و دارویی انجام می‌شود و در این میان از دانش و توان علمی لازم برای مدیریت انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای نیز برخوردار هستیم. محمد جعفر قائم پناه، با اشاره به چالش‌های اقتصادی ناشی از تحریم‌های آمریکا، بر نقش کلیدی دانشگاه‌ها در یافتن راهکارهای علمی برای مدیریت منابع محدود و افزایش بهره‌وری در کشور تأکید کرد و گفت: آمریکا با هدف فلج کردن اقتصاد ما، تحریم‌های نفتی شدیدی را اعمال کرده است، با این حال، هدف اصلی این فشارها، سوق دادن ایران به سمت یک اقتصاد بدون نفت است. وی تصریح کرد: در پی آن هستیم با جنگ با دیپلماسی، محاصره را بشکنیم، همچنین سرانجام هر جنگی دیپلماسی، صلح است. اما واقعیت این است که آمریکا جنگ طلب است. معاون اجرایی رئیس جمهور افزود: باید شرایط را به گونه‌ای در نظر بگیریم که چه از مسیر جنگ و چه از مسیر صلح، بتوانیم موفق شویم؛ بخشی از منابع خود را به دست آوریم یا حتی بدون درآمد نفتی به زندگی ادامه دهیم. در چنین شرایطی است که دانشگاه باید نقش آفرینی کند. وی با بیان اینکه طبق نظر رئیس جمهور باید دوگانه‌ها را حل کنیم، گفت: یعنی هم وحدت و انسجام را حفظ کنیم و هم در این زمان دوگانه مذاکره و جنگ که وجود دارد، حل کنیم. چرا که یک نگاه این است که باید بجنگیم و هیچ مذاکره، صلح و گفت‌وگوی نباید شکل بگیرد و یک جریان دیگر می‌گوید که بدون قید و شرط تسلیم شویم که این دوگانه درست نیست. معاون اجرایی رئیس جمهور با تأکید بر اینکه هیچ مذاکره‌ای بدون تأیید شورای عالی امنیت ملی و تأیید مقام معظم رهبری شکل نمی‌گیرد، گفت: پس دوگانه‌ای بین جنگ و مذاکره وجود ندارد و موقعی که تصمیم به زدن موشک باشد، طبق فرمان فرمانده کل قوا موشک خواهیم زد اگر رهبری صلاح بداند مذاکره شود، مذاکره خواهیم کرد.

وحدت ملی به وقت مصلحت

این جریان طی اظهاراتی در مراسم سالروز عملیات طوفان الاقصی با اشاره به جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی ایران و تحولات پس از شهادت رهبر انقلاب، بر ضرورت حفظ وحدت و انسجام تأکید کرده و گفته است: «امروز باید این وحدت، انسجام و قدرت در تراز واقعی خود ظهور و بروز داشته باشد». وی درباره موضع خود در قبال زندانی شدن حمید رسایی گفته: «در همین موضوع و به شرایط حساس کشور علیه مقامات کشور موضع بگیرند و دوگانه خادم و خائن بسازند. جالب اینکه این جماعت که خود را ولایی و انقلابی می‌پندارند، تاکنون نسبت به چندین بیانه به مقام معظم رهبری که در آن به وحدت و انسجام ملی، حمایت قاطع از مسئولان کشور و لزوم پرهیز از دوقطبی و اختلاف تأکید و تصریح شده، همراهی شایسته نشان نداده‌اند و برخلاف تأکیدات صریح ایشان باز هم با حمله و تخریب مسئولان و شخصیت‌های سیاسی شرایط جامعه را ملتهب کرده و به دوقطبی‌ها دامن می‌دهند!

وحدت اضطراری!

این جریان نشان داده که بنا به ضرورت، می‌تواند در چشم بهم زدن آنچه را که تخریب و تخطئه می‌کند، مورد تقدیر قرار دهد. نمونه‌های فراوانی از این نگاه می‌توان مثال زد. شاید جالب‌ترین نمونه ما جرای مواجهه تندرورها با وحدت ملی است. شاهد بوده‌ایم که آنها در تجمعات و از تریبون‌های مختلف وحدت ملی را به هیچ گرفته و کار خود را پیش می‌بردند. اما اکنون پس از ماه‌ها به خاطر آورده‌اند که شرایط کشور حساس است و باید وحدت را حفظ کرد. اخیراً سعید جلیلی لیدر

این همه مدت که رهبر انقلاب بر وحدت و عملیات طوفان الاقصی تأکید داشتند و افراد منتسب به شما و جریان حامی شما به انحای مختلف مسئولان کشور را مورد شدیدترین حملات و عیب‌ترین و غیراخلاقی‌ترین تخریب‌ها قرار می‌دادند و با برچسب‌هایی چون نفوذی، کودتاگر، سازشگر و توهین‌هایی از این قبیل رو سوی اقوا را نوازش کردند، صدایی در باب لزوم وحدت از جانب شما بلند نشد و افراد پیرامون خود را کنترل نکردید؟ زمانی که به میدان آمده و با وحدت از نظام و انقلاب حمایت و پشتیبانی می‌کنند، نباید شاهد چنین رویدادهایی باشیم. آنچه اهمیت دارد این است که امروز همه نیروهای انقلاب باید از این مسائل عبور کنند و برای نقش آفرینی در تراز انقلاب بایستند». جالب اینجاست که جلیلی در شرایط حاضر نیز نه بر مبنای یک قاعده کلی که شرایط حساس کشور و لزوم انسجام و وحدت چنین اظهاراتی را مطرح کرده بلکه چون موضوعی مثل پرونده زندانی شدن حمید رسایی در میان بوده این بار جدای از موضع تخریبی یاران خودی از موضع وحدت ملی وارد شده و بدون اشاره به وحدت شکنی یارانش در تخریب مسئولان کشور پروژه وحدت اضطراری را صرفاً با مصارفی شخصی سازی شده مطرح کرده است.

سکوت ۷ ماهه و چند پرسش

پس اظهارات اخیر سعید جلیلی در باب وحدت ملی چند پرسش به آذهان جامعه ظهور می‌کند که پاسخ به آن شاید نتواند غبار از این ابهامات در قبال وحدت مورد نظر تندرورها بزداید. چرا آقای جلیلی پس از هفت

«آرمان ملی» تحولات میدانی در قبال آب‌های جنوبی ایران را بررسی می‌کند

ادامه تسلط ایران بر تنگه هرمز

که ایران اینچنین محکم بر منافع ملی خود پافشاری کند. دیدگاه کشورهای حاشیه خلیج فارس از این جهت حائز اهمیت است که هم‌اکنون و با گذشت حدود ۸ ماه از جنگ ۴۰ روزه، وضعیت در تنگه هرمز به صورت کاملاً مشخص با اما و اگرهای زیادی روبرو است و حالا اظهارات دولت‌های عربی حاشیه خلیج فارس گویای به وجود آمدن یک بحران برای آنها است که در نهایت «گره هرمز» را محکم‌تر کرده است. در این راستا بدر البوسعدی، وزیر خارجه عمان طی اظهاراتی با هسته‌ای پاکستانی خود در اسلام‌آباد درباره گفت‌وگوهای تهران و مسقط پیرامون تنگه هرمز اعلام کرد که «مذاکرات عمان و ایران درباره تنگه هرمز به پایان رسیده و نهایی شدن آن به مذاکرات ایران و آمریکا بستگی دارد». او همچنین اعلام کرد که «تنگه هرمز به عنوان بخشی از تقاهم نامه اسلام‌آباد بین تهران و مسقط مورد بررسی قرار گرفت و به عقیده عمان، مذاکرات ما با ایران در این خصوص تکمیل شده و نیازی به گفت‌وگوهای بیشتری نیست». وزیر خارجه عمان تأکید کرد که عملیاتی شدن این گفت‌وگوها و ازسرگیری حمل و نقل بستگی به توافق ایران و آمریکا در مقیاس بزرگ‌تر دارد و در کل مسقط حامی دیپلماسی و تعامل است و با تشدید تنش‌ها و رویارویی مخالفت می‌کند. وی گفت که هر دو کشور (عمان و پاکستان) تماس‌های مستقیمی پیرامون تحولات منطقه‌ای دارند و مسقط از تلاش‌های اسلام‌آباد برای وساطت بین ایران و آمریکا و کمک به پیشبرد مذاکرات تمجید می‌کند. البوسعدی در بخشی از سخنان خود در اسلام‌آباد اعلام کرد که «رویارویی گزینه نیست و ما به شدت مخالف آن هستیم لذا مسقط به دیپلماسی اعتقاد دارد و برای صلح به اقدامات خود ادامه خواهد داد». در این

آرمان ملی - فرشاه گلزاری: چند روزی بود که اظهارات در خصوص تنگه هرمز و همچنین اقدامات میدانی با محوریت این آبراه استراتژیک تا حدودی شیب نزولی به خود گرفته بود، که یکی از دلایل آنرا باید اظهارات ترامپ در قبال آن دانست. رئیس‌جمهور آمریکا و تیم امنیتی - سیاسی او سعی داشته و دارند در رسانه‌های آمریکا و سایر کشورها اینگونه وانمود کنند که موضوع تنگه هرمز دیگر برای آنها مهم نیست و اساساً هیچ تمرکزی بر این مسأله ندارند. آنها در این خصوص تلاش می‌کنند به هر ترتیبی که شده این پیام را به جهان‌های گفتگو کنند که مدیریت تنگه هرمز را به جای ایران به عهده دارند و خود را مسلط بر این تنگه حساس نشان می‌دهند. این سناریو از چند هفته پیش تاکنون ادامه دارد و در این راستا واکنش‌ها تلاش کرده حتی با پیش کشیدن موضوع توافق نفت و گاز با مسکو، این دو محور را برای بی‌اهمیت جلوه دادن تنگه هرمز در کنار یکدیگر قرار دهد.

ترامپ و کشورهای عربی

موضوع بسیار مهمی که در این راستا نباید از قلم بیفتد و باید بیش از هر چیز مورد نظر قرار بگیرد، مسأله روبرو شدن کشورهای عربی با پیامدها و مخاطرات سناریوی ترامپ و همچنین اقدامات میدانی ارتش آمریکا در تنگه هرمز و خلیج فارس است. بسیاری از دولت‌های حاضر در حاشیه خلیج فارس اگرچه به صورت آشکار خاک خود را برای حمله به ایران در اختیار ارتش آمریکا قرار داده‌اند، اما به نظر می‌رسد که آنها فکر می‌کردند این تنش خیلی زود به پایان می‌رسد و عبور و مرور در تنگه هرمز به حالت اولیه خود برمی‌گردد، با حداقل ایران و آمریکا به یک توافق مشخص دست پیدا خواهند کرد و اوضاع به روال گذشته باز خواهد گشت. شاید کشورهای منطقه تصور نمی‌کردند

دانش و توان بومی

پشتوانه دفاعی کشور

فرمانده کل سپاه در دیدار با مهرداد اخلاقی گزینه پیشنهادی وزارت دفاع با اشاره به اهمیت تلاش‌های متخصصان و کارکنان صنعت دفاعی کشور در جریان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و جنگ رمضان، بر نقش راهبردی توانمندی‌های بومی در تأمین نیازهای دفاعی و پشتیبانی از رزمندگان تأکید کرد. سردار سرلشکر احمد وحیدی اظهار داشت: اتکا به دانش بومی، اراده متخصصان و تداوم زنجیره تولید تجهیزات دفاعی از مؤلفه‌های مهم حفظ آمادگی نیروهای مسلح است. وحیدی با تأکید بر اهمیت بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی، توسعه همکاری میان بخش‌های عملیاتی و صنعتی نیروهای مسلح را زمینه‌ساز ارتقای توان رزمی و تقویت قدرت بازدارندگی کشور دانست. وی بر تقویت زیرساخت‌های تولیدی و استفاده از توان متخصصان داخلی با رویکرد متناسب با الزامات کنونی و آینده دفاعی کشور تأکید کرد.

محکومیت دشمن

با قدرت منطقی

دبیرکل حزب جمهوریات ایران اسلامی در ارزیابی اظهارات اخیر دبیر شورای عالی امنیت ملی در دیدار با معاون نخست‌وزیر آذربایجان مبنی بر اینکه ترامپ در باتلاقی گرفتار شده که نه می‌تواند مذاکره کند نه می‌تواند بجنگد، گفت: ترامپ اگر بخواهد در زمینه نظامی هر حرکتی کند، پاسخ قاطع‌تر و محکم‌تری را دریافت خواهد کرد، بنابراین هیچ نتیجه‌ای از ادامه جنگ به دست نخواهد آورد. در میدان مذاکره نیز چون حرف حساب و منطقی و آنجا هم نمی‌تواند موفقیت داشته باشد. رسول منتجب‌نیا تصریح کرد: موضع ایران منطقی و اصولی است و اگر برای مذاکره بنشیند، منطق بسیار قوی دارد و می‌تواند آنها را محکوم کند. ایران در میدان جنگ شکست نداشته و مردم از کشورشان دفاع می‌کنند.

درک روشن

از جهان آینده

وزیر پیشین راه و شهرسازی اظهار کرد: باید درک روشنی از مختصات جهان آینده داشت. باید مشخص کرد که تحولات جهان در ده آینده چه مسیری را طی می‌کند و ایران در کجای این هندسه اقتصادی قرار خواهد گرفت. عباس آخوندی گفت: مسأله تنها به تولید محدود نمی‌شود. اگر تا پیش از این موتور محرکه تولید جهان در غرب قرار داشت، اکنون از منظر ژئوپلیتیک، دو قدرت از چهار قدرت اصلی در آسیا مستقر هستند، بنابراین، طی ۱۰ تا ۲۰ سال آینده نظم ژئوپلیتیک دنیا به کلی دگرگون خواهد شد و لزوماً تنها به یک سمت اقیانوس اطلس تعلق نخواهد داشت. داشتن تصویر روشن از ژئوپلیتیک جهان اهمیت حیاتی دارد و اگر فهم درستی از این پدیده نداشته باشیم، سیگنال‌های اشتباه دریافت خواهیم کرد.

کوتاه

بهبود وضع معیشتی مردم

رئیس سازمان بازرسی کل کشور اظهار داشت: تلاش کرده‌ایم پیگیری مشکلات کلان کشور را در اولویت قرار دهیم. در همین راستا، جلساتی با ۱۴ نفر از وزرای دولت برگزار شده و نشست‌هایی نیز با اقتصاددانان برای بررسی راهکارهای برون رفت از شرایط فعلی کشور داشته‌ایم. اصغر جهانگیر با تأکید بر آغاز فعالیت‌های شبانه‌روزی در این سازمان گفت: شفاف‌سازی وضعیت شرکت‌ها و مؤسسات دولتی را به صورت ویژه در دستور کار قرار داده‌ایم و با جدیت و به صورت مستمر این موضوعات را بررسی می‌کنیم. وی با اشاره به ضرورت رسیدگی به مسائل معیشتی مردم تصریح کرد: حل مشکلات مردم و بهبود وضعیت معیشتی آنان از اولویات‌های سازمان بازرسی است و پیگیری اقداماتی که به رفع مشکلات مردم منجر شود، در دستور کار قرار دارد.

استانداردسازی و اقتدار دفاعی

سرپرست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در بیامی با تأکید بر نقش راهبردی استانداردسازی در توسعه فناوری و تقویت توان دفاعی کشور تأکید کرد: یکی از ضرورت‌های امروز دفاعی، ایجاد توازن هوشمندانه میان سرعت پاسخ‌گویی به نیازهای نیروهای مسلح، ملاحظات اقتصاد دفاع و اقتصاد جنگ، بهره‌وری منابع و تضمین کیفیت در بالاترین سطح ممکن است. در پیام سرتیبت پاسدار سید مجید ابن‌الرضا به مناسبت روز ملی استاندارد آمده است: نام‌گذاری ۱۴ اکتبر جایگاه استانداردسازی در توسعه صنعتی، پیشرفت فناوری، ارتقای کیفیت محصولات و تقویت توان رقابتی کشورهاست. در دنیای امروز، استاندارد صرفاً مجموعه‌ای از ضوابط و معیارهای فنی نیست؛ بلکه زبان مشترک علم و صنعت، معیار سنجش کیفیت و یکی از پایه‌های اعتماد، اطمینان‌پذیری و پیشرفت پایدار به شمار می‌رود. در ادامه این پیام آمده است: تجربه جنگ اخیر بار دیگر نشان داد که در عرصه دفاع، کیفیت و استاندارد از مؤلفه‌های تعیین‌کننده عملکرد تجهیزات و سامانه‌ها هستند.

پیشرفت در تولید سلاح

سختگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بیان کرد: گرچه آغاز جنگی جدید علیه ایران برای ایالات متحده غیرمنطقی است، اما همچنان احتمال وقوع آن کاملاً وجود دارد؛ چرا که دولت ترامپ پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای به یک دستاورد نیاز دارد. سردار محبی گفت: ایران آماده است تا به هرگونه تجاوز مجدد، با قدرتی بیش از هر زمان دیگری پاسخ دهد و این بار، پیامدهای آن برای ایالات متحده بسیار درنکات‌تر خواهد بود. وی ادامه داد: ایران در جریان جنگ ۴۰ روزه، عمدتاً بر تسلیحات نسل قدیم خود تکیه داشت، اما از آن زمان تاکنون، پیشرفت‌های زیادی داشته است.

توجه به معیشت کارکنان

و باز نشستگان وزارت دفاع

وزیر پیشنهادی دفاع بهبود وضعیت معیشتی کارکنان نیروهای مسلح را مورد توجه قرار داد و از پیگیری افزایش جهشی حقوق و مزایای آنان با تعامل و همکاری دولت خبر داد. مهرداد اخلاقی کتاجچی همچنین رسیدگی به وضعیت مسکن کارکنان نیروهای مسلح و توجه ویژه به مسائل بازنشستگان و جانبازان را از اولویات‌های برنامه خود عنوان کرد و بر ضرورت تقویت حمایت‌ها از سرمایه‌های انسانی مجموعه دفاعی کشور تأکید داشت. وی بازاری و نوسازی ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های دفاعی را از دیگر محورهای برنامه خود برشمرد و بر ضرورت جمع‌بندی دیدگاه‌های فرماندهان و اولویت‌بندی نیازها برای تخصیص منابع و اجرای طرح‌ها تأکید کرد.

غرق کشتی با ۲۵۰۰ کانیتیر

نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد: یک فروند کشتی کانیتیر به متخلف که قصد عبور از مسیر غیر مجاز و پر خطر تنگه هرمز را داشت با اصابت به یک فروند مین دریایی منفجر و دچار آتش سوزی سوزی شدید شد. در متن اطلاعیه روابط عمومی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به شرح زیر است: «یک فروند کشتی کانیتیر به متخلف که قصد عبور از مسیر غیر مجاز و پر خطر تنگه هرمز را داشت با اصابت به یک فروند مین دریایی منفجر و دچار آتش سوزی شدیدی شد. این کشتی با بار بیش از ۲۵۰۰ کانیتیر در آب‌های جنوبی تنگه هرمز از شدت آتش سوزی غرق شد. نیروی دریایی سپاه اعلام می‌کند شناورهای بومی و صیادان نهایت ایمنی در تردد از این مسیر را داشته تا با کانیتیرهای شناور بر روی آب برخورد نکنند».